

Vervolg interview Barry van Waveren

Jullie koppelen al jaren in jullie projecten altijd licht aan groen. Waar komt die fascinatie binnen het bureau vandaan?

“Kijk, ik ben geen wetenschapper. Of misschien zijn we hier een soort belevingswetenschappers... Groen geeft zoveel kwaliteit aan een ruimte. Het geeft schaal. Mensen zijn graag daar waar planten en bomen zijn. Dat is het eigenlijk.

Het moet alleen niet een klein plantje op het bureau zijn. Het moet maat hebben en indruk maken. Het liefst heb ik een oerwoud in een gebouw! Natuur die zich moeilijk laat temmen. Dat zijn de beelden die ik erbij heb. De natuur is natuurlijk ook lastig te temmen. Bomen laten zich niet zomaar ergens neerzetten en die vinden niet alles best. Als je een boom aan een kraan hangt en je zet hem ergens op acht hoog, dan is het niet vanzelfsprekend dat hij dat fijn vindt en dat hij dan ook blijft leven. Dat vraagt heel veel aandacht en ervaring.”

En hoe reageren opdrachtgevers op dat groen?

“Opdrachtgevers willen graag dat een gebouw, wat voor functie het ook heeft, warmte uitstraalt. Het moet gezellig, fris en kleurig zijn. Wij proberen een gebouw te maken dat tijdloos is. Dat is ook het handschrift van het bureau, wat neerkomt op een goede materiaalkeuze, goed detailleren en een meestal bescheiden kleurgebruik. Toch wil je tegemoet komen aan die behoefte aan warmte en een tuin doet het daarin goed. Altijd in combinatie met licht; planten hebben licht nodig. Daarom hebben we in een aantal projecten atria toegepast met daarin groen. Allerlei vleugels en gebouwdelen komen daarop uit en die hebben direct contact met die tuin. Zo is groen heel bepalend voor een groot gebied eromheen.”

Met planten haalt u buiten naar binnen, waarmee u de scheiding tussen binnen en buiten kunt verkleinen.

“Ja, omdat het meestal om grootschalige begroeiing in een grote ruimte gaat, zorgt het voor een ervaring van buiten. Dat is het niet, met als belangrijk voordeel dat het er het hele jaar droog is. Het is een binnenruimte, maar alles om je heen ziet er uit als buiten. En die planten horen daarbij.”

U zegt een architect maakt ruimte, maar tegelijkertijd streeft u ernaar om de grens tussen binnen en buiten op te heffen en dus eigenlijk bijna ook weer de grens van de ruimte op te heffen.

“Er zit wel spanning in ons vak! Nee, dat is natuurlijk terecht, maar met alle regelgeving van tegenwoordig zit er zoveel tussen binnen en buiten, dat je dat überhaupt niet kunt opheffen. Je wilt dat optimaliseren, maar er blijft altijd een grens. Aan de andere kant, binnen een gebouw wil je ook onderscheid kunnen maken tussen verschillende ruimtes. Sommige grenzen wil je behouden.”

Waar komt dan vandaan, het streven om binnen en buiten zoveel mogelijk op elkaar te laten lijken?

“Dat is een moeilijke vraag... Als je een publiek gebouw maakt, is het belangrijk dat mensen dat ook als publiek ervaren. Daar kun je verschillende beelden aan koppelen. Een stadhuis of een bibliotheek is een groot gebouw dat heel gesloten is. Het straalt macht uit. Dat is een hele klassieke benadering. Tegenwoordig vinden we dat niet meer van toepassing. Een openbaar gebouw is ook een sociaal centrum. In mijn beleving hoort daar niet een heel groot en zwaar gebouw bij, maar juist als ware het een markt. De markt heeft opeens een gevel en je merkt amper dat het gebeurt. Dat is eigenlijk de beleving waar je naartoe zou willen. Het gaat ook over sociale veiligheid. Hoe meer transparantie, hoe meer zicht we op elkaar hebben.

Bij kantoren merk je meer het verschil tussen wat je als overkoepelend beeld zou willen en wat mensen zelf prettig vinden. Je kunt een heel transparant kantoor maken, maar de gebruiker wil niet dat alle mensen bij hem naar binnen kunnen kijken. Je zoekt altijd naar een balans tussen transparantie en beschutting. Die grens ligt tegenwoordig anders dan wat je traditioneel gewend bent. Ik denk dat niemand meer hele gesloten kantoorcellen wil hebben. Het is niet alleen dat je als architect naar openheid streeft, het is een maatschappelijke ontwikkeling. Dat vraagt dan ook om een ander antwoord van ons.”